

Bint l-Irjiegħ

John A. Bonello

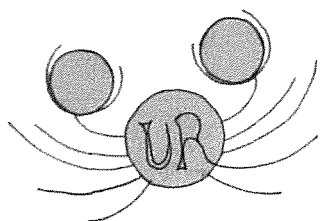
Ix-xemx kienet baxxa u ħamra fil-bjuda tas-sema. Na'Zir bin Na'Rar radd ħajr lil An u Ki għaż-żiffa li xi kultant bdiet tinħass tilgħab ma' wiċċu, ambaxxatriċi ta' tmiem is-sajf. Ħares lejn Ka'fern, bilqiegħda faċcata tiegħu, u għal darb'ohra stagħġeb kif il-mexxej Lembi kien jissaporti t-tarbux f'rasu.

Minbarra huma t-tnejn kien hemm ukoll Magreb, il-mexxej tan-Naárien, ġens jgħix lil hinn mill-fliegu tan-Nar, f'art salvaġġa li ħafna kienu jqisu ta' ġmiel kbir. Hu u jħares lejhom, Na'Zir kien konxju mid-differenzi ta' bejniethom.

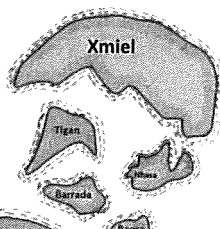
Ka'fern, ġgant ħdejhomm, twil u rqiq, b'dik it-tpinġija ħadra fuq ġildtu bajdanija tispikka, xagħru mqaxxar kollu taħt it-tarbux. Għajnejh, kbar u ħodor, kienu jitkellmu aktar minn fomm. Kien ġej mix-Xmiel, l-art fit-Tramuntana mbiegħda, post kiesaħ u żorr. In-nies li jgħixu hemm kienu jissejġu Lembi, u kienu bierda daqs l-art li sawrithom.

Magreb, imbagħad, kien qsajjar u oħxon, imma b'saħħtu, u għajnejh suwed jixhdu l-qilla li kien magħruf għaliha l-ġens tan-Naárien. Kienu nies somor, b'xuxthom sewda dlam.

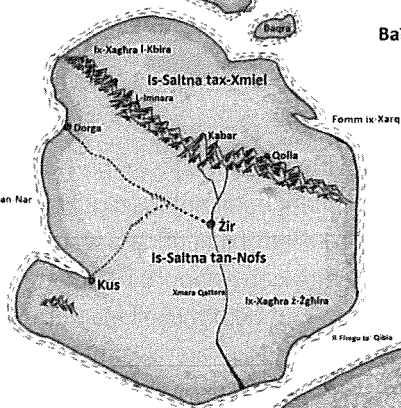
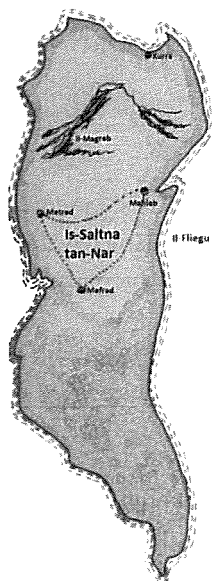
Na'zir innifsu ma kienx twil lanqas, iżda rqiq. Kien wild l-Art tan-Nofs, dik li xi darba kienet il-qofol tal-ħajja fid-dinja t'Ur. Fi mgħoddi minsi, l-Ewwel Nies ġew minn xi mkien mhux magħruf u għammru f'dik l-art. Bnew bliet kbar u toroq twal, tellgħu binjiet li baqgħu jissemmew u mqades mill-isbaħ f'isem An u Ki, l-allat tagħhom, li meta telqu mid-dinja ħallew

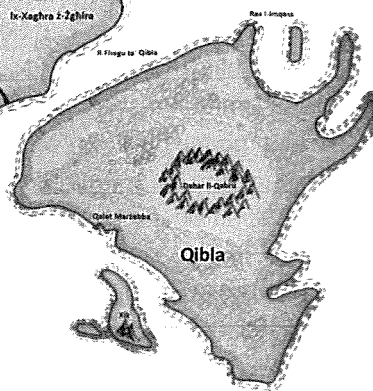
L-Ibħra Xmiel

Baħar ix-Xarq

Baħar il-Kbir

It-tliet saltniet ta' Ur: is-Saltna tan-Naħr, is-Saltna tax-Xmiel, u s-Saltna tan-Nofs

warajhom għajnejhom fis-sema biex iħarsu 'l uliedhom. Na'zir kien jaf li l-Lembi jqisu lilhom infushom id-dixxendenti diretti tal-Ewwel Nies, li kellhom ħafna tradizzjonijiet, stejjer u legġendi dwar l-antenati tagħhom. Forsi kien minħabba dawn l-affarijiet li l-Lembi ħarbu lil hinn mix-Xagħra l-Kbira, iżolaw ruħhom u dejjem żammew 'il bogħod kemm min-Naàrien kif ukoll minn niesu. Li kien jaf fiċ-ċert kien li l-Ewwel Nies telqu bħalma ġew, imkeffna fil-misteru, u issa ftit li xejn kien fadal minn dak li bnew. Dawk li ġew warajhom qerdu kważi kollox.

Id-dellijiet tat-tliet mexxejja twalu waqt li ħarsu lejn xulxin, iqisu u jwieżnu wieħed 'il-ieħor. Dik kienet laqqha storika; l-għan ewlieni tagħha li tgħaqqad il-ġnus kollha ta' Ur u forsi jispiċċa l-għaks u l-ġlied darba għal dejjem. Forsi jirnexxilhom jimxu 'l quddiem – *flimkien*.

Il-post li ltaqgħu fih kien fil-għoli, qalb il-muntanji tal-Imnara, katina kbira ta' għoljiet li jaqsmu l-Art tan-Nofs mix-Xagħra l-Kbira. Fuq dik l-għolja, li l-Lembi kienu jsejġu 'Bint l-Irjieħ', kien hemm fdalijiet ta' maqdes. It-tliet irġiel telgħu hemm fuq waħedhom, b'nieshom jibqgħu jistennew isfel nett, kif kienet it-tradizzjoni sa mill-eqdem żminijiet. Kien post kwiet, sabiħ, minn fejn wieħed seta' jilmaħ ix-Xagħra l-Kbira lejn it-Tramuntana, il-fliegu u l-art tan-Nàar lejn il-Punent, u l-art tan-nofs lejn il-Lvant. Fil-bogħod 'il bogħod lejn in-Nofsinhar, par għajnejn tajbin setgħu saħansitra jaqdbu ħjiel tal-għoljiet suwed ta' Dahar il-Qabru, fil-kontinent imbiegħed u misterjuż ta' Qibla.

Dik il-laqqha kienet frott il-ħsibijiet u t-tħabrik ta' Na'Zir. Kif kien diġà fissrilhom fil-bidu tal-laqqha, jekk it-tliet ġnus jgħinu lil xulxin, igawdi kulħadd. Kollha kellhom xi ħaġa x'joffru 'l xulxin. Il-Lembi kienu nies għorrief ħafna, ħassieba kbar, magħrufin għat-tkabbir tal-bunna, iż-Żerriegħa tal-Allat, li tagħti saħħa barranija lill-bniedem li jeħodha. Min-naħa tagħhom, in-nies ta' Na'Zir kienu bdiewa mill-aqwa, jaħdmu l-art għammiela u jirgħu l-bhejjem tagħhom madwar ix-xmara Qattara, filwaqt li n-Naàrien kienu sajjieda u baħħara mill-iprem, jinqalgħu ferm fil-bini ta' bcejjeċ tal-baħar. Taħlita ta' ħiliet u ċans ta' negozju. *Flimkien*.

L-ewwel, iżda, kellhom bżonn xi ħaġa biex tgħaqqadhom. Xi ħaġa li xxejjen id-differenzi u tkun il-pedament tal-ħbiberija ta' bejniethom. Biex it-tliet ġnus jibdew jaraw l-affarijiet mill-istess lenti. U f'moħħu Na'Zir kien hejja pjan kif jikkonvinċi liż-żewġ mexxejja l-oħra biex jgħinuh.

"... u sabiex inwettqu dan kollu, aħna t-tlieta rridu nagħmlu vjaġġ,"
ħabbrilhom Na'Žir.

Magreb daħaq.

"Vjaġġ? Jien, int u Ka'Fern?" Il-mod kif qalha wera kemm kien ħsieb stramb.

"Aħna t-tlieta waħedna," wiegħbu Na'Žir. "Jekk se nieħdu lil xi ħadd magħna rridu nkunu nafdawhom. U rridu ngħidulhom li dan huwa vjaġġ perikoluż."

"Fejn?" staqsa Ka'Fern. Leħnu kien stramb, jidher li mhux imdorri jitkellem bl-ilsien komuni. Il-Lembi kienu għadhom jithaddtu bi lsien l-Ewwel Nies.

"Ha neħodkom Qibla."

Magreb qam bilwieqfa qisu mingħul, għajnejh jixegħlu u jtajru x-xrar. Anke Ka'Fern, li rari juri emozzjoni, deher imriegħex. Minkejja d-differenzi tat-tliet razez, f'haġa waħda kienu jaqblu kollha – fit-twemmin tagħhom. It-tlieta li huma kienu jemmnu f'An u Ki, l-aħwa allat tal-Ewwel Nies.

"F'art il-Qabru?! Din dagħwa kbira," tmaħhan Magreb. "Tafha l-liggi Na'Žir! Tafha daqsna. Ħadd ma jista' jmur f'dik l-art jekk mhux meta jħoss l-Emtwieq."

L-Emtwieq, is-sejħa li kull wieħed u waħda minnhom kien se jħoss meta jkun il-waqt. Meta s-sejħa tasal, dak li jkun ried jitlaq kolloxx minn idejha, jinsa lil qrabatu, lil ħbiebu, lill-għeżież tiegħu u jaqbad it-triq lejn l-aħħar destinazzjoni ta' ħajtu biex jaqsam il-Fliegu ta' Qibla u jmidd saqajh f'art il-Qabru. X'jiġri f'Qibla ħadd ma kien jaf, għax ħadd qatt ma mar lura. Stejjer kien hemm kemm trid, ħafna minnhom maħsuba biex ibeżżgħu liż-żgħar, għalkemm anke l-kbar kienu jfesfsuhom, biss minn taħt l-ilsien.

"S'issa l-ħsibijiet tiegħek kienu jagħmlu sens," qallu l-mexxej Lembi, u dak li ma qalx kien ċar ukoll.

Na'Žir baqa' kalm; ma qal xejn. Ir-reazzjonijiet kienu mistennija. Il-ħsieb biss li jagħmlu vjaġġ fl-art fejn setgħu jmorru biss l-imsejħa kien fih innifsu sagrilegġ kbir. Att li jmur kontra r-rieda ta' An u Ki. Ksur ta' regoli antikissimi, ta' ligijiet mhux miktuba. Żamm fommu magħluq, apposta, biex jagħti ċans lill-mexxejja l-oħra jaħsbu u jomogħdu kliemu. Wara ftit, Magreb reġa' poġġa.

"U għaliex trid li mmorru hemm flimkien?" staqsa Magreb, l-għadab f'leħnu għadu ċar.

Dik kienet il-mistoqsija li ried jisma'.

“Għax naf fiċ-ċert li hemmhekk se nsibu dak li għandna bżonn biex noħolqu t-tliet saltniet ta’ Ur. Is-Saltna tan-Naàr, is-Saltna tax-Xmiel, u s-Saltna tan-Nofs.”

“It-tliet saltniet ta’ Ur?” irrepeta l-mexxej ta’ Naàr.

Ka’fern ma qal xejn. Għajnejh iżda kienu donnhom bidlu lewnhom, u minflok ħodor deheru jkanġu fl-isfar skur.

“Ma tistgħux tiċċdu l-problemi fl-artijiet tagħkom. Kemm int, Magreb, u anke int, Ka’fern, tħabbtu wiċċkom mal-istess problemi li nħabbat wiċċi magħhom jien. Naf x’jien ngħid. Faqar, ġuħ, tbatija, mard, li mbagħad iwasslu għal irvellijiet, serq u qtil. Jien irrid nirbaħ dawn il-kunflitti. U bit-talb biss mhux biżżejjed. An u Ki ħalquna, sawruna, u se jsejġulna lura meta jkun il-waqt. Iżda sadanittant, irridu nkunu aħna li nieħdu ħsieb tagħna nfusna. Jien nemmen li jekk noħolqu tliet saltniet, jekk jirnexxilna ngħaqqdu lill-qtajja’ mxerrda ‘l hawn u ‘l hinn f’saltna li tagħti ordni u kenn lil niesna, ingawdu kollha kemm aħna. U bejnietna, bejn it-tliet saltniet tagħna, nistgħu nibdew kummerċ li jġib aktar ġid u jmexxi l-affarijiet ‘il quddiem.”

“U dan kollu, din il-viżjoni tiegħek, x’għandha x’taqsam ma’ dal-vjaġġ li tridna nagħmlu?” staqsa Magreb, li deher kurjuż, iżda kawt. “X’hemm f’Dahar il-Qabru li jista’ jgħinna nwettqu dan kollu?”

“Teżor tant kbir li mqar bi kwart minnu nistgħu nibdew inwettqu din il-ħolma flimkien. U jien konvint li l-allat tagħna mhux se jikkundannawna għal dan. Wara kollox, l-għan tagħna huwa wieħed nobbli.”

Din id-darba kien Ka’fern li qam bilwieqfa. Iżda ma tħadditx mill-ewwel. B’idejha wara dahru mexa sat-tarf tal-fdalijiet tal-maqdes li kienu fiha, u ħares lejha ix-xemx, issa baxxa max-xefaq. L-oħrajn ma qalu xejn. Ħarsu lejha, jistennew.

Wara ftit reġa’ mexa lejhom, iżda ma poggieq. Minn ħziemu ħareġ kaxxa ċkejna ta’ injam interzjat, fetaħha, u offra lit-tnejn l-oħra. Ġo fiha kien hemm tliet żerrighat tal-bunna, l-ikel tal-allat, frott l-art tax-Xmiel. L-oħrajn ħadu waħda kull wieħed. It-tielet waħda ħadha Ka’fern u poggieha ġo ħalqu. Fis-skiet, fl-aħħar ftit raġġi tax-xemx, daqu t-togħma tal-bunna, u ssiġillaw patt li kien se jibdel l-istorja ta’ Ur għal dejjem.